

לרק"ח קורה מה שקורה למיפלגת העבודה. דימיון מפתיע

ילדי סטאלין

התוצאה הראשונה של המרד היתה הקמת הרשימה המתקדמת לשלום. כמעט כל מקימיה הערביים כאו משורות הר"ש, והם מאסו בשילטון רק"ח. זו הבינה את הסכנה והתנפלה עליהם בחימה שפוכה, שכמעט לאיתאמן. במשך ארבע שנים רצופות הוקעו ראשי המתקדמת מרי יום כנוגדים, כסוכני השב"כ/הס"א/המוסר.

במצב זה, הם היו זקוקים לכוח פוליטי שישתדל למענם, שיבטא את מחאתם, שינהל למענם מא"ב בק פוליטי.

מק"י מלאה תפקיד זה. היא היתה היחידה בשטח (מלבד סוכני מפא"י). כאשר תמכה ברית המועצות בלאומיות הערבית, וכייתר בגמאל עבדאלנאצר, אליל הערבים בישראל, גברה הפופולריות של מק"י בציבור הערבי. מכיוון שכל מתחרה אפשרי חוסל על-ידי השב"כ, ואילו מק"י נסבלה (אף שגם היא נדרפה לאימפעט), נוצר לה מונופול ברחוב הערבי.

בשנים ההן הקימה מק"י/רק"ח כאופן שיטתי ועיקבי מיסוד גדול. בעזרת מקורות המימון הגדולים, שעמדו

ר עוד שרבים עוקבים — בשימחה או בחרדה — אחרי שקיעתה האיטית של מיפלגת העבודה בציבור הישראלי-הערבי, נעלם מהעין תהליך מקביל בציבור הישראלי-הערבי.

יש דימיון מפתיע, ואף מדהים, בין קורות מיפ"לגת העבודה לבין קורות המיפלגה הקומוניסטית הישראלית.

ה מתחיל בשם. מיפלגת הפועלים" שינתה את שמה: מפא"י הפכה למיפ"לגת העבודה, וזו קוראת לעצמה "המערך". המערך הוא כיום פיקציה — אין הוא קיים למעשה. הוא כולל אך ורק מיפלגה אחת: מיפלגת העבודה עצמה. אין בה גם ברית עם גופים פיקטיביים.

המיפלגה הקומוניסטית שינתה את שמה כמה פעמים: פק"פ (הפרקציה הקומוניסטית הפלסטינית של ימיה המנדט) הפכה למק"י. מק"י הפכה (בעיקבות פילוג) לרק"ח. רק"ח חזרה וקוראת לעצמה עכשיו מק"י. אך היא מעדיפה להופיע בציבור בשם חדש — ברית פיקטיבית בין המיפלגה הקומוניסטית ובין כמה קבוצות זעירות, וגם קבוצות שאינן קיימות כלל. משנה שם אינו משנה מזל.

ירידתה של מיפלגת העבודה החלה במהפך של 1977, ומאז שקיעתה איטית ומתמדת. זה התגלה בבחירות האחרונות לכנסת ולרשויות המקומיות.

ירידתה של רק"ח היתה פחות גלוויה. המונופול שלה ברחוב הערבי נשבר ב-1984, כאשר קמה הרשימה המתקדמת. הוא התנפץ לרסיסים בבחירות האחרונות לרשויות המקומיות, שבהן איבדה עמדות ומפתח רבות למתחרה צעירה ורבתי עוצמה, התנועה האיסלאמית.

אין שום סימן להתאוששות מיפלגת העבודה. אין שום סימן להתאוששות המיפלגה הקומוניסטית. החלפת אנשים פה ושם אינה שינוי אמיתי, אינה רפורמה, ולא כל שכן מהפכה.

מיפלגת העבודה (בגלגוליה הקודמים) מילאה תפקיד חשוב ביותר בהקמת היישוב הערבי כימיה המנדט, ובכניית המדינה בשנותיה הראשונות. מי שמתכחש לכך חוטא לאמת.

המיפלגה הקומוניסטית מילאה תפקיד חיוני בשמירה על הציבור הערבי בישראל בשנים הראשונות של המדינה. מי שמתכחש לכך חוטא אף הוא לאמת.

בתום מילחמת העצמאות נותר בישראל ציבור ערבי קטן ורל. העילית החברתית הפוליטית ברחו או גורשו. כמעט כל תושבי הערים ברחו או גורשו. חוץ מנצרת, שניצלה בנס (מח"ט יהודי-קנדי סירב למלא פקודה בעליפה של ברגוריון לגרש את האוכלוסיה) נשארו רק כפרים בגליל. הכפרים במשולש הועברו לישראל כמתנה מידי המלך עבדאללה, אחרי שוך הקרבות.

אובלוסיה זו היתה חסרת הנהגה. את החלל מילאו הקומוניסטים. איך זה קרה? היו אלה ימי ריחיהבש ניחסים שבין ישראל החדשה וברית המועצות. סטאלין תמך בהקמת המדינה (כדי לגרש מכאן את הבריטים) וחימש אותה במילחמת העצמאות. הקומוניסטים הישראלים (אז מק"י) שימשו כמקשרים וכמתווכים בין מוסקווה וירושלים.

בתוצאה מכך היה קיים שיתוף פעולה מוזר בין שררותי הביטחון ומק"י. מבין מאות אלפי הבורגנים/המגורשים של 1948, רק הקומוניסטים הורשו לחזור. גם לאחר מכן, כאשר כל שאר ההתי-ארגויות הערביות העצמאיות דוכאו ונאסרו, ניתן למק"י לפעול.

אזרחים ערביים היו אלה שנים קשות ומרות. חלק גדול של אדמותיהם הופקע, בתירוצים שונים. הוטל עליהם שילטון של מימשל צבאי" ושיפוט מיוחד. הם היו זקוקים לרשימות אף כדי לצאת מכפריהם. הריכוז היה כבר וכללי. אף לא ריבוע ניתן להם להרגיש שיש להם חלק ונחלה במדינה החדשה.

בשנים ההן הקימה מק"י/רק"ח כאופן שיטתי ועיקבי מיסוד גדול. בעזרת מקורות המימון הגדולים, שעמדו

ש לזה צד אישי, ברמותם של מאיר וילנר, תופיק טובי ואמיל חביבי.

רק"ח/מק"י היא המיפלגה היחידה במדינה שמנהיגיה לא השתנו מאז קום המדינה. זה מדהים בשלעצמו, וזה מדהים שביעתיים אם לוקחים בחשבון את השינויים העצומים שחלו בתנועה הקומוניסטית בעולם.

וילנר וטובי שלטו ברק"ח כאשר סטאלין היה בשיאו. הם הצדיקו בליהיסוס את כל פשעי המחירים של העריץ המגואל-ברם נגד בני העם הסובייטי ונגד היהודים. רצח מיליונים של איכרים סובייטיים, עלילת הרופאים היהודיים (סטאלין טען שהם ביקשו להרעילו), פרשת מרדכי אורן (חבר קיבוץ מיוזע שהורשע כמרגל ציוני-טרורצקי-אימפרי-אליסטי) ועוד ועוד.

כל ברדעת ידע על פשעים אלה כאשר קרו. כיום מפרסמים אותם העיתונים הסובייטיים עצמם בהרחבה. עד כמה שידוע לי, לא היכו וילנר-טובי-חביבי מעולם על חטא, ומעולם לא התנצלו לפני זכר הקורבנות.

מאז סטאלין התחלפו בשילטון מאלנקוב, ברז'נייב, ברז'נייב, אנטונוב, ליכנוב וגורבאצ'וב. וילנר-טובי-חביבי היו נאמנים לכולם, בזה אחר זה, ללא מילה אחת של ביקורת. והם לא התחלפו. עכשיו יש תכונה להחליפם. אבל זהו שינוי קוסמטי. כמו השינויים בסיעת המערך בכנסת, אין זה מעיד על שום שינוי אמיתי במיפלגה — לא כאידיאולוגיה, לא במצע, לא בשיטות.

ש לשקיעת רק"ח/מק"י היבטים נוספים והשלכות מרחיקות לכת.

מיפלגה זו היתה תמיד ערבית מבחינת ציבור הבחורים שלה. יותר מ-90% של כותריה באו מן הציבור הערבי. השיוויון היהודי-ערבי בצמרת נשמר כאופן מלאכותי. מוסקווה לא היתה מעוניינת במיפלגה קומוניסטית ערבית בישראל. היא רצתה להשפיע על הציבור היהודי רווקא. מכאן הפיקציה. מכאן גם הצורך בקיום "חזית" עם גופים יהודיים פיקטיביים, פחות או יותר.

אך הציבור הערבי מואם כיום בפיקציות אלה. גם הרשימה המתקדמת, שהיתה אמורה להיות ברית של יהודים וערבים, על בסיס של שיוויון, הפכה למעשה למיפלגה ערבית טהורה. אחריכך בא עבדאלוהאב הראושה, והקים מיפלגה שהיא גם רישמית ערבית טהורה, והצליח יפה. עכשיו באה התנועה האיסלאמית, שהיא כמובן ערבית מוסלמית טהורה, בלי יהודים ואף בלי ערבים נוצריים ודרוזיים.

נראה כי זהו תהליך בלתי-ימנע. האווירה במדינה מחבלת בכל שותפות יהודית-ערבית בתוך המיפלגות. לערבים נמאס מה שנראה כאפסטרוד-ספוט יהודית. בודדאי נמאס להם לתת את קולותיהם לחיכום יהודיים. האזרחים הערביים רוצים בניציגים ערביים.

אולי זה סימן רע, סימן עלילתי הגזענות, הלאומנות והלאומנות-הריתית בקרב שני העמים במדינה. ואולי נכון להיפך. אולי צריך הציבור הערבי בישראל להרגיש שהפך עומד על שתי רגליו שלו, לפני שתיתכן שותפות אמיתית.

גלאסנוסט

לרשותה תודות לקשריה עם הגוש המזרחי, היא הקימה מנגנון אדיר של שכירים ופעילים, סניפים וביטאונים. עיתונה היה הקול הערבי היחיד בעולם התיקשורת. היא שלחה אלפי צעירים ללמוד במיכללות הגוש המזרחי. היא השתלטה על הרשויות המקומיות בעשרות ערים וכפרים. סיעתה בכנסת — לרוב ארבעהחמישה ח"כים — היתה הקול הערבי האותנטי היחיד שם.

היא הפכה השילטון האמיתי ב"מיגזר" הערבי.

ש קיעת רק"ח

ברחוב הערבי נובעת כמעט מאותן הסיבות כמו שקיעת מיפלגת העבודה ברחוב היהודי. בעיני דור ערבי חדש מייצגת רק"ח את המירמסד, את השילטון (במיגזר הערבי), את השררה המחזיקה.

השילטון של רק"ח ברחוב הערבי היה תמיד ברוטאלי — כפי שהיה שילטון מפא"י, כאשר זו נהנתה משילטון טוטאלי. אצל רק"ח אין חוכמות — או שאתה עבד נרצע, נכנע, המציית בלי תנאי — או שאתה אויב, בוגד, חרק שיש לרמסו. במשך הזמן קם ברחוב הערבי דור חדש. נוצרה אינטליגנציה חדשה, התגבשה שיכבה חברתית מנהיגה חדשה. אלפי צעירים ערביים סיימו את חוקלימודיהם באוניברסיטות בארץ, הפכו רופאים, עורכידין, קבלנים, מרצים באוניברסיטות, מוריתיתכן ועוד. הברוטאליות הפרימיטיביות של רק"ח לא התי-אימה להם עוד. ואילו רק"ח לא השתנתה.